

Som Eksempler paa *udtrykkelige Forbud* kan nævnes:

a) Det er ikke tilladt Statens Tjenestemænd at overtage med Løn eller andet Vederlag forbundne Stillinger i Aktieselskaber eller andre Selskaber, der drive Erhvervsvirksomhed, Resolution af 5. November 1859.

Dette Forbud finder dog i Følge Resolution af 3. Juni 1860 ikke Anvendelse paa Medlemmer af Lærerstanden, hvem Overtagelsen af de anførte Stillinger er tilladt, naar Opfyldelsen af deres egentlige Kaldspligter ikke er til Hinder derfor.

b) Civilprocesordningens § 578 forbyder Dommere i aktiv Tjeneste at paatage sig Hvervet som Voldgiftsmænd.

c) Distriktslæger maa ikke uden særlig Tilladelse fra Indenrigsministeriet ved Kuranstalter eller andre under Sundhedsvæsenets Tilsyn staaende Anstalter beklæde nogen Stilling, der staar i Afhængighedsforhold til Anstaltens Ledelse, Indenrigsministeriets Resolution af 9. April 1889.

d) Kasse- og Bogholderiembedsmænd samt de under Skattevæsenet ansatte Embedsmænd er det ved Finansministeriets Resolution af 28. November 1856 forbudt for private Personer at give sig af med at skrive Kvitteringer til eller hæve Penge ved offentlige Kasser.

e) Statens Tjenestemænd maa »hverken paa Børsen eller udenfor denne drive Handel med Statspapirer, Veksler, Guld- eller Sølvmonter, og skulle derfor afholde sig fra oftere gentaget Besøg paa Børsen. Fra dette Forbud undtages dog saadanne Tilfælde, hvor Tjenestemænd foretage Køb eller Salg af Statspapirer, Penge eller Veksler med Hensyn til egen Formue eller for deres egen Familie«. (Reskript af 20. Juli 1808 og Finansministeriets Resolution af 22. August 1851).

f) En Stats-Tjenestemand maa ikke blot ikke optræde paa offentlig Scene som Skuespiller, men heller ikke vise sig for Publikum, naar han bliver fremkaldt som Forfatter af et Stykke, Politidekret af 6. Marts 1845.

g) Medens efter den østrigske Grundlov af 21. December 1867 § 13 Reglen er, at enhver har Ret til ved Ord, Skrift, Tryk og billedlig Fremstilling frit at ytre sin Mening indenfor de af Loven satte Grænser, gælder der med Hensyn til Statens Embedsmænd af disciplinære Grunde visse Indskrænkninger for deres Adgang til varig Beskæftigelse ved den periodiske Presse. Saaledes er Overtagelsen af redaktionelt Ansvar for visse Embedsmænds Vedkommende gjort afhængig af særlig Tilladelse fra Indenrigsministeriet, Indenrigsministeriets Resolution af 18. December 1852.

h) En Inspektør ved Arbejds- og Fabriktilsynet (Gwerbeinspektor) maa ikke drive noget industrielt Foretagende, være sig Fabrik eller Værksted, for egen eller andres Regning, og ikke være ansat ved noget saadant Foretagende som Bestyrer, Værkfører, Ingeniør, Mekaniker o. lign. (Lov af 17. Juni 1883 § 17).

For statsansatte Læreres Vedkommende gælde desuden særlige Indskrænkninger med Hensyn til Retten til at meddele privat Undervisning.

Hvad angaar Foreningen af et Statsemede med andre offentlige Embeder findes ingen særlige Regler, men Overdragelsen af en saadan Bivirksomhed til en Embedsmand vil kun ske i Forstaaelse med den Myndighed, under hvilken han sorterer.

Af megen Interesse for det foreliggende Spørgsmaal er § 44 i det nylig i Rigsraadet forelagte *Forslag til Lov om Statens Embeds- og Bestillingsmænds Tjenesteforhold*, der i Tilslutning til den hidtidige Retstilstand indeholder følgende Bestemmelser:

»En Tjenestemand maa ikke ved Siden af sit Embede have nogen anden Beskæftigelse eller Stilling, der er i Strid med hans Embedes Værdighed og Anstand, eller hindrer ham i den fuldstændige og nøjagtige Opfyldelse af hans tjenstlige Pligter, eller er egnet til at skabe Formodning om Partiskhed ved Tjenestens Udførelse.